



Crna Gora
AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE MEDIJE
Broj: 02 – 1070/4
Podgorica, 04.08.2016. godine

Na osnovu člana 40 i 144 Zakona o elektronskim medijima ("Sl. list CG", br. 46/10, 40/11, 53/11 i 06/13), člana 196 Zakona o opštem upravnom postupku ("Sl. list RCG", br. 60/03 i "Sl. list CG", br. 73/10 i 32/11), postupajući po prigovoru gospodina Željka Ivanovića iz Podgorice (zaveden kod Agencije za elektronske medije pod br. 02-1070 od 06.07.2016.g.), direktor Agencije za elektronske medije donosi

RJEŠENJE

1. Odbija se, kao neosnovan, prigovor gospodina Željka Ivanovića, iz Podgorice, na rad privrednog društva „Pink M Company“ d.o.o., emitera televizijskog programa „TV Pink M“ (zaveden pod brojem 02-1070 od 06.07.2016. godine).
2. Protiv ovog rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za elektronske medije u roku od 15 dana od dana njegovog prijema.
3. Ovo rješenje će se objaviti na veb sajtu Agencije za elektronske medije www.ardcg.org.
4. Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja.

Obrazloženje

Dana 06.07.2016. godine, Agenciji za elektronske medije dostavljen je prigovor gospodina Željka Ivanovića, iz Podgorice, na rad privrednog društva „Pink M Company“ d.o.o. (u daljem tekstu: emiter), kao emitera televizijskog programa „TV Pink M“ (zaveden kod Agencije za elektronske medije pod br. 02-1070 od 06.07.2016.g.).

Predmetni prigovor se odnosi na prilog emitovan 05. jula 2016. godine u okviru programa „TV Pink M“ u informativnoj emisiji „Minut, dva“ u 16:00, 17:00, 19:00, 20:00 i 21:00 časova, u kojem se kako navodi podnosilac prigovora „osnivači dnevnika Vijesti Željko Ivanović i Miodrag Perović i sami mediji, urednici i novinari, vrijeđaju, diskvalifikuju i optužuju na način koji je višestruko problematičan sa stanovišta poštovanja principa novinarskog izvještavanja“. Podnosilac prigovora posebno ukazuje na dio predmetnog priloga koji glasi: „Iako su ... riječi koje je izgovorio jedan od funkcionera Demokratskog fronta Branko Radulović čuli skoro svi građani Crne Gore, iako je ovaj snimak emitovan na svim TV kućama i portalima pa i na portalu tabloida Vijesti, potreba urednika ovog medija da svoje čitaoce ne obavještava istinito i da koristi naslovnice kao oglasnu tablu svojih političkih ambicija, te da iskoriste svaku priliku za manipulacije i krivotvorenje činjenica, rezultirala je današnjom naslovnicom, gdje se ... sugeriše da su ove prijetnje i psovke izgovorili podjednako i Branko Radulović i poslanik DPS-a Obrad Mišo Stanišić. To je klasičan primjer škole novinarstva ... Miodraga Perovića i Željka Ivanovića“.

Emiter je, prema navodima podnosioca prigovora, prekršio Pravilnik o programskim standardima u elektronskim medijima („Službeni list CG“, br. 35/11 i 07/16, u daljem tekstu: Pravilnik) time što je:

- prekršio načelo objektivnosti (koje je prema čl. 4 Pravilnika definisano kao „obaveza elektronskih medija da u informativnim programima svako stanovište predstave na objektivan način, bez uređivačkih intervencija i komentara kojima bi se favorizovala jedna strana, ili neistinito predstavio predmet informativnog sadržaja. Kada između elektronskog medija i pojedinaca i/ili organizacija postoji interesna povezanost, onda se ta povezanost u programu mora jasno naglasiti“), „tendencioznom komentarisanjem činjenica, njihovom jednostranom interpretacijom i sugestivnom kontekstualizacijom“, i objavljivanjem navoda da „Željko Ivanović i Miodrag Perović imaju političke ambicije, da zloupotrebljavaju medije koje su osnovali...“.

- prekršio načelo nepristrasnosti (koje je prema čl. 4 Pravilnika definisano kao „obaveza elektronskih medija da činjenično izvještavanje jasno odvoji od stava, mišljenja ili komentara, pri čemu lično uvjerenje i mišljenje urednika i novinara ne smiju da diskriminatorno utiču na izbor teme i način njenog predstavljanja. Primjena ovog načela isključuje manipulisanje izjavama, saopštenjima i sličnim sadržajima s ciljem promjene njihovog osnovnog smisla (zlonamjerno skraćivanje ili montiranje djelova sadržaja i si.), odnosno manipulacije slikom, tonom i i sadržajem koje iskrivljuju osnovni smisao saopštenog“);
- prekršio načelo slobode objavljivanja komentara (koje je prema čl. 4 Pravilnika definisano kao „sloboda elektronskih medija da u skladu sa svojom uređivačkom politikom komentarišu pojave, događaje i postupke pojedinaca, državnih organa, političkih partija i drugih institucija, kao i obaveza da komentare jasno odvoje od ostalih vijesti i informacija, posebno onih koji se odnose na istu temu“), jer, po navodima podnosioca prigovora, emiter nije saopštio da li je u predmetnom prilogu „riječ o komentaru, već je netačne i tendenciozne stavove saopšti(o) u formi uobičajene servisne informacije!?“;
- emitovao sadržaj kojim se „širi govor mržnje“ (koji je prema čl. 4 Pravilnika definisan kao „svi oblici izražavanja kojima se podstiče, omogućava podsticanje ili širi mržnja ili diskriminacija po osnovu rase, etničke pripadnosti, boje kože, pola, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili socijalnog porijekla, imovnog stanja, članstva u sindikatu, obrazovanja, društvenog položaja, bračnog ili porodičnog statusa, starosnog doba, zdravstvenog stanja, invaliditeta, genetskog nasljeđa, rodnog identiteta ili polne orijentacije“). Takav stav temelji na ocjeni da „stalnim ponavljanjem teze da Željko Ivanović (zajedno sa Miodragom Perovićem) ima političke ambicije, da uređuje medije čiji je samo osnivač, da zloupotrebljava te medije, da zaposlene tretira kao vojnike, autor priloga i uredništvo Pinka opasno targetiraju Željka Ivanovića, dovodeći u problem ne samo njegov radni angažman već i ličnu bezbjednost“. Podnosilac prigovora takođe navodi da „se ista kampanja, zasnovana na istim lažima...“ „sprovodi od strane TV Pink M posljednjih 3 godine.“
- prekršio načelo tačnosti (koje je prema čl. 4 Pravilnika definisano kao „obaveza elektronskih medija da izvještavanje bude zasnovano na činjenicama, odnosno zabrana emitovanja vijesti i izvještaja za koje emiter zna ili je mogao znati da su neistiniti. Vijesti i izvještaji koji se ne mogu potvrditi, ili čija tačnost nije pouzdano utvrđena, mogu se emitovati samo ako se jasno naznači njihova nezvaničnost ili nepotvrđenost“), jer, po mišljenju podnosioca prigovora „jasno je da u pomenutom prilogu i citiranim stavovima nema nikakvog suvlisnog osnova, da se radi o izmišljenim i tendencioznim kvalifikacijama pomenutih ličnosti i medija“;
- prekršio pravilo druge strane (koje je prema čl. 4 Pravilnika definisano kao „obaveza elektronskih medija da kod izvještavanja o pitanjima ili pojavama koje uključuju sukob bilo koje vrste, svim stranama koje su uključene u raspravu pruži mogućnost da u polemici učestvuju na ravnopravan način. Ovo načelo ne dozvoljava jednostrane napade na ličnosti, niti vođenje dugotrajnih ili ponavljanih kampanja u vezi sa pojedinim ličnostima, društvenim grupama ili institucijama, bez novih relevantnih podataka koji bi opravdali produženo ili ponovljeno izvještavanje o istoj pojavi, događaju, instituciji ili ličnosti“), jer „niko iz TV PINK M nije zvao Željka Ivanović za izjavu ili komentar povodom pomenutih brutalnih i opasnih optužbi i konstatacija“.

Polazeći od navedenog prigovora, Agencija za elektronske medije (u daljem tekstu: Agencija) je pokrenula postupak za utvrđivanje da li je prigovor osnovan, odnosno da li je došlo do kršenja Zakona o elektronskim medijima i Pravilnika.

Po tom osnovu, Sektor za monitoring Agencije je izvršio uvid u snimke emitovanih spornih programskih sadržaja emitera „TV Pink M“ i sačinio nalaz dana 07.07.2016. godine (akt broj 02-1070/1 od 07.07.2016.god.).

Saglasno nadležnostima ustanovljenim članom 138 Zakona o elektronskim medijima i članom 8 Zakona o opštem upravnom postupku, a u cilju utvrđivanja činjenice da li je emitovanjem spornog sadržaja došlo do kršenja Zakona o elektronskim medijima, Pravilnika i Odobrenja za emitovanje, Agencija je emiteru dostavila predmetni prigovor, sa nalazom Sektora za monitoring i zatražila da, u roku od osam dana od dana prijema zahtjeva, dostavi pisano izjašnjenje na date navode (akt broj 02-1070/2 od 12.07.2016.god.).

Dana 20.07.2016.g. emiter je dostavio Agenciji pisano izjašnjenje (akt zaveden pod br. 02-1070/3 od 20.07.2016.god.) u kojem se navodi da je „U okviru ... informativne emisije „Minut,dva“ 5. jula ove godine emitovan ... redakcijski osvrt na aktuelna dešavanja u crnogorskom parlamentu, odnosno oštre verbalne

sukobe među državnim funkcionerima (poslanicama i dr.) i ponašanja na ivici ozbiljnijih incidenata i fizičkih obračuna, kao i istorijat takvih neprimjerenih načina ispoljavanja različitih interesa i uvjerenja. U tom kontekstu, dat je sumarni pregled izazivanja nereda i sukobljavanja počev od uličnih nemira krajem prošle godine, pa do aktualnih sukobljavanja dijela poslanika u samom parlamentu. U tom kontekstu, komentarisali smo i činjenicu da je, i pored jasnog identifikovanja neprimjerenog ponašanja pojedinih poslanika iz redova DF, na naslovnoj strani dnevnog lista „Vijesti“ to prezentirano bez diferenciranja uloge i učesća različitih aktera, što bi značilo da su se svi ponašali jednako, što po našem mišljenju ne odgovara istini, iako je i u izvještajima TV „Vijesti“ jasno pokazano ko je šta govorio i radio`.

Nadalje, emiter se osvrnuo na pojedine navode iz prigovora i:

- istakao da je komentarisanje činjenica stvar slobode komentatora „u ovom slučaju apsolutno ne postoji dilema oko istinitosti navedenih činjenica (one su inače opšte poznate)“. Po njegovom mišljenju, „podnosilac prigovora ... optužuje, ne zbog iznesenih činjenica, već zbog njihovog tumačenja na način koji on smatra neispravnim. Podnosilac prigovora kao da ne razumije da je prirodno da različiti ljudi iste činjenice mogu različito tumačiti i različito ih vrednovati“.
- ocijenio da se neslaganje sa viđenjem stvari podnosioca prigovora, posebno ako je u dužem periodu, ne može kvalifikovati kao povreda pravila druge strane ili kao govor mržnje.
- Ukazao da se podnosilac prigovora nije obratio „sa zahtjevom da iskoristi pravo na ispravku i/ili odgovor u skladu sa članovima 26 do 35 Zakona o medijima“.

Na osnovu informacija i navoda sadržanih u prigovoru i izjašnjenju emitera, kao i uvida u snimak emitovanih sadržaja, može se konstatovati sljedeće:

- Dana 05. jula 2016.g. u 16:00, 17:00, 19:00, 20:00 i 21:00 sat u okviru informativne emisije „Minut, dva“, emitovan je prilog u trajanju od 173 sekundi, sljedeće sadržine (transkript):

Prilog: „Protesti i stvaranje nereda, rušenje i uništavanje imovine, vulgarno i nedolično ponašanje, izazivanje incidenata, provokacije političkih neistomišljenika, napadi na državne institucije, glavna su sredstva političkog djelovanja predstavnika DF-a. Suština ovakvog ponašanja je namjera da se u svijet iz Crne Gore pošalje slika nekakve političke nestabilnosti, krize koja bi trebalo da spriječi završnu fazu ulaska Crne Gore u NATO i proces priključenja društvu evropskih država. To je i dio izbornog programa i kampanje „frontovaca“ za predstojeće izbore koja je započela još krajem septembra akcijom maltretiranja građana Podgorice razapinjanjem šatora, kako bi se sakrio fijasko mjesecima najavljivanog 27. septembra. Višenedjeljno ulično okupljanje kulminiralo je napadom na državne institucije i nasilnim pokušajem preuzimanja vlasti gdje su jasno rekli da im je cilj izazivanje sukoba i nestabilnosti u Crnoj Gori. Pošto su vremenom izgubili pristalice za ulicu, lideri fronta su riješili da sukobe i incidente presele pred kamere, pa su se iz tih razloga vratili u Parlament, gdje su od prvog ulaska i pokušaja izazivanja tuče sa obezbjeđenjem pokazali kakve su im namjere. Povlačenje pripadnika sedmog bataljona, tjeranje policije iz zgrade što su uspjeli uz pomoć tadašnjeg pretsjednika Ranka Krivokapića, bila je priprema za novi incident koji su izazvali 13. maja vrijeđanjem premijera i čak pokušajem da se sa njim fizički obračunaju. Od tada pa do jučerašnjeg incidenta, koji su izazvali, svaka sjednica Parlamenta bila je bure baruta gdje se očekivala varnica koja bi dovela do novog incidenta. Po istom scenariju, i juče je prvo Nebojša Medojević vrijeđanjem i neprimjerenom retorikom natjerao predsjedavajućeg podpredsjednika Parlamenta Sulja Mustafića da prekine sjednicu, da bi nakon toga zamjenik predsjednika PZP-a Branko Radulović pokušao da izazove tuču izgovarajući najgore psovke i uvrede poslaniku DPS-a Obradu Mišu Stanišiću, samo zato jer ga je podsjetio da su za vrijeme protesta maske protiv suzavca dijelili između sebe, a ne građanima“.

Zatim slijedi snimak iz Skupštine i izjava poslanika Branka Radulovića: „Izdajniče udbaška, udbaška, udbaška, bre. Platićeš mi, razvaliću te od batina! (tekst, koji je zbog nerazumljivosti, ispisan na dnu ekrana).

„Iako su ove riječi koje je izgovorio jedan od funkcionera Demokratskog fronta Branko Radulović čuli skoro svi građani Crne Gore, iako je ovaj snimak emitovan na svim televizijskim kućama i portalima pa i na portalu tabloida Vijesti, potreba urednika ovog

medija da svoje čitaoce ne obavještavaju istinito i da koriste naslovnicu kao oglasnu tablu svojih političkih ambicija, te da iskoriste svaku priliku za manipulacije i krivotvorenje činjenica, rezultirala je današnjom naslovnicom gdje se čitaocima, valjda vjerujući da nisu dobro ni vidjeli ni čuli, sugerije da su ove prijetnje i psovke izgovorili podjednako i Branko Radulović i poslanik DPS-a Obrad Mišo Stanišić. To je klasičan primjer škole novinarstva koju sprovode vojnici Miodraga Perovića i Željka Ivanovića."

- emitovani prilog je dat u formi komentara/osvrta. Govorni dio priloga je pokriven kadrovima (pokretnim i nepokretnim slikama) kojima se ilustruju tvrdnje o događajima koji se komentarišu, snimci sa skupštinskih zasijedanja, prikazuju lica o kojima je riječ u prilogu, kao i tekstovi objavljeni u dnevnim listovima i portalima. Jedna od „pokrivalica“ je i naslovna stranica dnevnog lista „Vijesti“ od 5. jula 2016. godine (koja je i povod za predmetni prilog/komentar), na kojoj je u centralnom dijelu objavljena informacija o tekstu pod naslovom „DF i DPS uveli 'farmu' u parlament“, sa nadnaslovom „Rijaliti šou: U Skupštini isti poslanici opet na ivici tuče“ i podnaslovom „poslanici zasuli jedni druge uvredama poput 'fukaro', 'lažeš kao pas', 'udbašu', 'sram te bilo', 'j*** ti mater', 'platićeš za ovo', 'zapamtićeš ti mene', 'pijanico jedna'...“.
- polazeći od prava na slobodu izražavanja i uređivačku autonomiju medija, mediji su slobodni da određenu pojavu, događaj ili slično tretiraju na različiti način, a da pri tome ne prekrše propise.
- ne može se dovesti u pitanje pravo emitera da u, skladu sa načelom slobode objavljivanja komentara, u skladu sa svojom uređivačkom politikom, komentariše pojave, događaje i postupke pojedinaca, uz obavezu da komentare jasno odvoje od ostalih vijesti i informacija, posebno onih koji se odnose na istu temu;
- iznošenje stava/komentara u vezi sa urednikom dnevnog lista „Vijesti“ „*da svoje čitaoce ne obavještava istinito i da koristi naslovnicu kao oglasnu tablu svojih političkih ambicija, te da iskoriste svaku priliku za manipulacije i krivotvorenje činjenica,*“, kao i da „*Željko Ivanović i Miodrag Perović imaju političke ambicije, da zloupotrebljavaju medije koje su osnovali...*“, iako mogu zvučati kao „*tendenciozn(o) komentarisanje činjenica, jednostran(a) interpretacij(a) i sugestivna kontekstualizacij(a)*“, predstavljaju mišljenje emitera na čije iznošenje ima pravo u okviru svoje slobode izražavanja i koje iznosi na osnovu svog tumačenja postupaka lica na koje se komentar odnosi. Pravo emitera da slobodno izrazi ovakav (moguće tendenciozan ili provokativan) stav prati pravo podnosioca prigovora da na njega reaguje podnošenjem ispravke ili odgovora;
- emitovani prilog ne sadrži elemente koji ukazuju na kršenje „načela nepristrasnosti“ odnosno „načela objektivnosti“, koja obavezuje elektronski medij „da činjenično izvještavanje jasno odvoji od stava, mišljenja ili komentara“, odnosno da „u informativnim programima svako stanovište predstave na objektivni način, bez uređivačkih intervencija i komentara kojima bi se favorizovala jedna strana, ili neistinito predstavio predmet informativnog sadržaja“.

Komentar se odnosi na (aktuelna i ranija) dešavanja u crnogorskom parlamentu kao i proteste organizovane u drugoj polovini 2015. godine. Pomenuti navodi u vezi sa podnosiocem prigovora i g. Perovićem predstavljaju mišljenje emitera o uređivačkoj politici dnevnog lista „Vijesti“ (čiji su oni osnivači), koju on posmatra kroz pomenutu naslovnicu od 5. jula o.g. On ima pravo na iznošenje svog mišljenja da se takvom naslovnicom „*sugerije da su ove prijetnje i psovke izgovorili podjednako i Branko Radulović i poslanik DPS-a Obrad Mišo Stanišić*“. To je njegov sud/tumačenje, povodom kojeg je, opet, podnosilac prigovora imao pravo da podnese odgovor ili reagovanje.

Ne može se reći da je time lično uvjerenje ili mišljenje urednika ili novinara diskriminatorno uticalo na način predstavljanja teme samog sadržaja, odnosno da je datim komentarom neistinito predstavljen predmet informativnog sadržaja.

- nijesu opravdani navodi podnosioca prigovora da predmetni prilog sadrži elemente govora mržnje odnosno da, kako se ističe u prigovoru „*stalnim ponavljanjem teze da Željko Ivanović (zajedno sa Miodragom Perovićem) ima političke ambicije, da uređuje medije čiji je samo osnivač, da zloupotrebljava te medije, da zaposlene tretira kao vojnike, autor priloga i uredništvo Pinka opasno targetiraju Željka Ivanovića, dovodeći u problem ne samo njegov*

radni angažman već i ličnu bezbjednost". Ne može se govoriti da je emiter na bilo koji način podsticao, omogućavao podsticanje ili širenje mržnje ili diskriminacije protiv bilo koga, što je zabranjeno Zakonom o elektronskim medijima i Pravilnikom.

- prilog ne predstavlja rezultat izvještavanja o pitanjima ili pojavama koje uključuju sukob bilo koje vrste. U prilogu nije riječ o raspravi, polemici i si., niti se on bavi utvrđivanjem stavova različitih strana o konkretnom pitanju (čemu služi "pravilo druge strane").
- podnosilac prigovora je imao pravo da emiteru uputi reagovanje, ispravku, saopštenje i si. o svojim stavovima i činjenicama o predmetnom prilogu, u skladu sa zakonom. Prema raspoloživim informacijama, to pravo podnosilac prigovora nije iskoristio.

Saglasno navedenom, može se zaključiti da nije opravdan prigovor da je emiter prekršio načelo objektivnosti (nije bilo uređivačkih intervencija i komentara kojima bi se favorizovala jedna strana, ili neistinito predstavio predmet informativnog sadržaja), nepristrasnosti (mišljenje urednika i novinara nije diskriminatorno uticalo na način predstavljanja teme sadržaja), tačnosti (nije emitovao informacije za koje je znao ili mogao znati da su neistinite) ili pravilo druge strane (prilog ne predstavlja rezultat izvještavanja o pitanjima ili pojavama koje uključuju sukob bilo koje vrste), odnosno da je na bilo koji način podsticao, omogućavao podsticanje ili širenje mržnje ili diskriminacije protiv bilo koga, što su sve standardi definisani članom 4 i propisani članom 8 Pravilnika.

Na osnovu navedenog, može se utvrditi emiter nije prekršio član 8 Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima (načela objektivnosti, nepristrasnosti, tačnosti i pravila druge strane) i tačku 7.1 izdatog Odobrenja za emitovanje O-TV-K-14 od 21.07.2011. godine kojim je propisano da je emiter odgovoran za sadržinu emitovanog programa.

Nakon sprovedenog postupka i uz uvažavanje svih relevantnih činjenica, direktor Agencije je, saglasno čl. 152 i 196 Zakona o opštem upravnom postupku, donio odluku kao i dispozitivu ovog rješenja.

Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja.

UPUTSTVO O PRAVNOM SREDSTVU

Protiv ovog rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za elektronske medije u roku od 15 dana od dana njegovog dostavljanja.

Dostavljeno:

- Privredno društvo „Pink M Company“ d.o.o.
- Željko Ivanović, podnosilac prigovora
- Savjet Agencije za elektronske medije
- Arhiva

DIREKTOR
Abaz Džalić

